

**ЦЕНТР ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ОРГАН З СЕРТИФІКАЦІЇ**

**ПОРЯДОК
сертифікації процесів протимінної діяльності**

**Чернігів
2023**

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	5
2.1 Подання заявки на сертифікацію.....	5
2.2 Розгляд заявки	5
2.3 Аналізування наданої інформації та документації.....	6
2.4 Оцінка на місці	6
2.5 Аналізування одержаних результатів та прийняття рішення щодо сертифікації	7
2.6 Оформлення сертифіката відповідності та укладання сертифікаційної угоди	7
3 МОНІТОРИНГ ОПЕРАТОРІВ ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	8
4 СКАРГИ ТА АПЕЛЯЦІЇ	9
Додаток А (обов'язковий) Схеми сертифікації процесів протимінної діяльності	10

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Цей Порядок встановлює процедури проведення сертифікації процесів протимінної діяльності, що виконуються операторами протимінної діяльності, відповідно до вимог статті 29¹ Закону України «Про протимінну діяльність в Україні».

1.2 Порядок є обов'язковим для Органу з сертифікації Центру протимінної діяльності (далі – ОС ЦПМД) та операторів протимінної діяльності (далі – оператори ПМД), які подали заявку на сертифікацію процесів протимінної діяльності до ОС ЦПМД.

1.3 У цьому документі терміни та визначення вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про протимінну діяльність в Україні», ДСТУ-П 8820:2018 «Протимінна діяльність. Процеси управління. Основні положення», ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019 (EN ISO/IEC 17065:2012, IDT; ISO/IEC 17065:2012, IDT) «Оцінка відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг».

1.4 Об'єктами сертифікації, що здійснюється ОС ЦПМД є наступні процеси протимінної діяльності, визначені Законом України «Про протимінну діяльність в Україні» та ДСТУ-П 8820:2018 «Протимінна діяльність. Процеси управління. Основні положення»:

- нетехнічне обстеження;
- технічне обстеження;
- розмінування вручну;
- очищення районів ведення бойових дій;
- інформування населення про ризики, пов'язані з мінами та вибухонебезпечними залишками війни;
- розмінування з використанням машин і механізмів;¹
- знешкодження (знищення) мін / вибухонебезпечних залишків війни.¹

1.5 Сертифікація процесів протимінної діяльності, що здійснюються операторами ПМД, проводиться на відповідність вимогам національного стандарту ДСТУ-П 8820:2018 «Протимінна діяльність. Процеси управління. Основні положення».

Під час проведення сертифікації оцінюється дотримання заявником (оператором протимінної діяльності) застосованих вимог законодавства України та міжнародних стандартів протимінної діяльності (IMAS).

1.6 ОС ЦПМД здійснює наступні види сертифікації процесів ПМД:

- первинна сертифікація – при поданні оператором ПМД заявки на сертифікацію вперше;
- повторна сертифікація (ресертифікація) – для продовження поточної сертифікації;

¹ Процес не охоплено сферою акредитації Органу з сертифікації Центру протимінної діяльності (атестат про акредитацію від 29 вересня 2022 року № 10421, дійсний до 28 вересня 2027 року)

- розширення сфери сертифікації – при поданні оператором ПМД заявки на сертифікацію певних процесів ПМД за наявності чинної сертифікації за іншими процесами.

1.7 ОС ЦПМД відповідно до прийнятих схем оцінки відповідності, що наведені у додатку А, приймає рішення щодо застосування їх під час сертифікації конкретних процесів ПМД, що здійснюються операторами ПМД.

1.8 Повна схема сертифікації застосовується під час проведення первинної сертифікації та розширення сфери сертифікації і передбачає:

- подання оператором ПМД заявки на сертифікацію;
- розгляд заявки та прийняття рішення за нею з визначенням схеми сертифікації;
- аналізування наданої інформації та документації;
- оцінка на місці;
- аналізування одержаних результатів та прийняття рішення щодо сертифікації;
- оформлення сертифіката відповідності;
- укладання сертифікаційної угоди (при первинній сертифікації);
- моніторинг сертифікованих процесів ПМД.

1.9 Спрощена схема сертифікації застосовується під час проведення наступної сертифікації за рішенням керівника ОС ЦПМД. Рішення щодо застосування спрощеної схеми сертифікації оцінка може бути прийнято, якщо оператором ПМД протягом періоду поточної сертифікації було забезпечено дотримання:

- термінів проведення заходів з моніторингу;
- термінів виконання запланованих заходів за сертифікованими процесами ПМД;
- термінів та якості подання звітності в СУППМД;
- виконання вимог, визначених у сертифікаційній угоді.

В разі, якщо у період дії сертифіката оператором ПМД були допущені критичні невідповідності, спрощена схема сертифікації не застосовується.

1.10 Відповідно до статті 31 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» вартість робіт з сертифікації визначається на договірних засадах.

Розрахунок вартості робіт здійснюється ОС ЦПМД у відповідності до визначених норм часу на виконання робіт з сертифікації.

Роботи з сертифікації розпочинаються за умови здійснення заявником передплати в розмірі 100 % вартості, зазначеної у договорі на виконання робіт з сертифікації.

Відповідно до статті 29¹ Закону України «Про протимінну діяльність в Україні» на безоплатній основі здійснюється сертифікація процесів ПМД:

- урядових операторів протимінної діяльності;
- неурядових/неприбуткових підприємств, установ та організацій, внесених до Реєстру неприбуткових установ та організацій, у разі якщо виконання заходів з протимінної діяльності відповідає їх статутним цілям.

2 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1 Подання заявки на сертифікацію

2.1.1 Для проведення сертифікації процесів ПМД оператор ПМД (заявник) подає до ОС ЦПМД заявку з комплектом документів². При цьому заявник повинен надати ОС ЦПМД письмову гарантію того, що він не заявляв ці процеси на сертифікацію іншим органам з сертифікації.

2.1.2 Усі документи подаються заявником до ОС ЦПМД державною мовою. Документи, складені іншою мовою подаються з офіційним перекладом. Документи, що складені іншою мовою, без офіційного перекладу до розгляду не приймаються.

2.1.3 Перелік документів, які мають бути подані заявником на паперових або на електронних носіях визначається ОС ЦПМД.²

Інформація, що надається на паперових носіях надається за підписом керівника організації-заявника, завіреною печаткою юридичної особи (оператора ПМД).

Копії документів, що надаються на паперових носіях, повинні бути засвідчені оператором ПМД у порядку, визначеному главою 11 розділу II Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Мін'юсту України від 18.06.2015 № 1000/5, зареєстрованим в Мін'юсті України 22.06.2015 за № 736/27181.

Документи в електронному вигляді подаються у вигляді скан-копій в форматі PDF на USB флеш-накопичувачах.

2.1.4 Після отримання заявки ОС ЦПМД проводить вхідний контроль з метою встановлення правильності застосованих форм та комплектності наданих документів.

Про отримання заявки ОС ЦПМД повідомляє заявника протягом трьох днів з дати реєстрації. Повідомлення про отримання заявки надсилається засобами електронної пошти за зазначеною заявником адресою.

В разі виявлення некоректного оформлення заявки або некомплектності пакету документів, що додаються до заявки, заявник письмово сповіщається про необхідність коригування / надання додаткових документів.

2.2 Розгляд заявки

2.2.1 ОС ЦПМД під час розгляду заявки:

- перевіряє правильність заповнення заявки та наявність необхідних документів, що додаються до неї;
- проводить розгляд поданих документів з метою визначення питань, передбачених п. 7.3.1 ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019;
- визначає схему сертифікації;

² Заявочний комплект документів та інша доречна загальнодоступна інформація розміщується на веб-сайті ЦПМД, а також надається заявникам за запитом.

- приймає рішення щодо розгляду заявки.

2.2.2 У разі неправильного заповнення заявки чи недостатності наданої інформації та документів, заявник повинен доопрацювати наданий комплект документів. Термін доопрацювання документів не повинен перевищувати 60 днів. Якщо термін доопрацювання перевищує 60 днів, то заявка анулюється.

У разі позитивних результатів аналізу роботи з сертифікації продовжуються.

2.2.3 Якщо за результатами розгляду заявки та документів виявляється неможливість проведення сертифікації відповідно до заявленої сфери сертифікації, ОС ЦПМД повідомляє про це заявника і скасовує заявку.

2.2.4 Термін розгляду заявки – до одного місяця.

2.3 Аналізування наданої інформації та документації

2.3.1 Аналізування наданої інформації та документації проводиться з метою оцінювання відповідності процедур, персоналу, технічних засобів заявника вимогам до виконання заявлених процесів ПМД.

2.3.2 За результатами аналізування наданої інформації та документації ОС ЦПМД приймає рішення, яке надсилається заявникові.

2.3.3 В разі, якщо ОС ЦПМД в процесі аналізування виявив невідповідності, заявник має їх усунути протягом 60 днів. В разі неподання заявником до ОС ЦПМД документів та інформації, що підтверджують усунення виявлених невідповідностей, або неусунення виявлених невідповідностей у встановлений термін, роботи з сертифікації припиняються, про що заявник інформується з застосуванням засобів електронної пошти, і можуть бути розпочаті виключно за новою заявкою.

2.3.4 В разі, якщо виявлені невідповідності мають значний обсяг, ОС ЦПМД може прийняти рішення про проведення повторного аналізування інформації та документації.

2.3.5 Якщо заявник своєчасно і повністю виконує коригувальні дії орган з сертифікації переходить до оцінки на місці.

2.3.6 Термін аналізування наданої інформації та документації – до двох місяців.

2.4 Оцінка на місці

2.4.1 Оцінка на місці проводиться для усіх процесів ПМД, визначених у заявленій сфері сертифікації з метою встановлення їх відповідності визначеним вимогам до порядку виконання.

2.4.2 Під час оцінки на місці застосовуються наступні методи:

- опитування персоналу заявника;
- аналіз документів та записів;
- спостереження за виконанням персоналом заявника процесів ПМД.

2.4.3 Для кожного процесу ПМД встановлюється:

- наявність задокументованих процедур;
- дотримання задокументованих процедур при виконанні процесу;

- рівень технічної оснащеності;
- рівень компетентності персоналу;
- імовірність забезпечення відповідності продукції ПМД за результатами виконання процесу.

2.4.4 Невідповідності, що виявлені під час оцінки на місці, реєструються у протоколах невідповідності, які надаються керівникові (представнику) заявника для впровадження коригувальних дій. Термін усунення невідповідностей – не більше 60 днів з дня, наступного за днем завершення оцінки на місці.

В разі неподання заявником до ОС ЦПМД документальних підтверджень проведення коригувальних дій, або неусунення виявлених невідповідностей у встановлений термін, роботи з сертифікації припиняються, про що заявник інформується з застосуванням засобів електронної пошти, і можуть бути розпочаті виключно за новою заявкою.

2.4.5 В разі, якщо виявлені невідповідності мають значний обсяг, або під час спостереження виявлені невідповідності в частині компетентності персоналу або методів виконання процесів ПМД, а також з метою перевірки результативності впровадження коригувальних дій, ОС ЦПМД може прийняти рішення про проведення повторної оцінки на місці.

2.4.6 За результатами оцінки на місці ОС ЦПМД приймає рішення, яке надсилається заявникові.

2.5 Аналізування одержаних результатів та прийняття рішення щодо сертифікації

2.5.1 Результати проведених робіт з сертифікації аналізуються ЦПМД з метою прийняття рішення щодо сертифікації.

2.5.2 За результатами аналізування ОС ЦПМД може прийняти рішення (за кожним процесом ПМД заявленої сфери сертифікації):

- про надання сертифікації;
- про відмову у сертифікації.

2.5.3 Рішення щодо сертифікації, прийняте ОС ЦПМД надсилається заявникові.

В разі прийняття рішення про відмову у сертифікації ОС ЦПМД повідомляє заявникові підстави відмови.

2.5.4 Термін прийняття рішення щодо сертифікації – до одного місяця.

2.6 Оформлення сертифіката відповідності та укладання сертифікаційної угоди

2.6.1 На підставі прийнятого рішення щодо сертифікації ОС ЦПМД оформлює сертифікати відповідності та реєструє їх у внутрішньому реєстрі.

2.6.2 Термін дії сертифіката відповідності залежить від схеми сертифікації та приймається відповідно до додатку А.

2.6.3 Для отримання сертифікації заявник зобов'язаний підписати сертифікаційну угоду, складену ОС ЦПМД з урахуванням вимог п. 4.1.2 ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019.

2.6.4 ОС ЦПМД надає інформацію про сертифіковані процеси ПМД, що здійснюються операторами ПМД, до Секретаріату Національного органу з протимінної діяльності відповідно до Порядку ведення обліку операторів протимінної діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 № 1150.

2.6.5 Термін дії сертифіката відповідності не продовжується. Видача нового сертифіката проводиться за результатами повторної сертифікації (ресертифікації).

Для проведення повторної сертифікації оператор ПМД повинен звернутися з заявкою до ОС ЦПМД не пізніше ніж за три місяці до завершення дії сертифіката відповідності. В разі пропуску цього строку подана заявка розглядається за процедурою первинної сертифікації.

3 МОНІТОРИНГ ОПЕРАТОРІВ ПРОТИМІННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1 ОС ЦПМД організовує проведення моніторингу операторів ПМД щодо діяльності у межах сертифікованих процесів з метою підтвердження відповідності вимогам сертифікації.

3.2 Моніторинг операторів ПМД щодо провадження діяльності за сертифікованими процесами ПМД проводиться щорічно.

3.3 Обсяг робіт з моніторингу визначається на підставі планів моніторингу оператора ПМД.

3.4 Моніторинг операторів ПМД проводиться з застосуванням наступних методів:

- відвідування приміщень оператора ПМД;
- відвідування робочих майданчиків підрозділів, які виконують процеси ПМД;
- перевірка документації;
- перевірка наявності та компетентності персоналу;
- перевірка наявності, комплектності та справності обладнання;
- спостереження за діяльністю.

3.5 Невідповідності, що виявлені під час проведення моніторингу, реєструються у протоколах невідповідності, які надаються керівникові (представнику) оператора ПМД для впровадження коригувальних дій. Термін усунення невідповідностей – не більше 30 днів з дня, наступного за днем завершення моніторингу.

3.6 За результатами моніторингу ОС ЦПМД приймає рішення, яке надсилається оператору ПМД.

За результатами моніторингу ОС ЦПМД може прийняти рішення:

- про відповідність оператора ПМД вимогам сертифікації;
- про невідповідність оператора ПМД вимогам сертифікації.

3.7 В разі прийняття рішення про невідповідність оператора ПМД вимогам сертифікації, ОС ЦПМД додатково приймає рішення про:

- продовження дії сертифікації за умов, визначених ОС ЦПМД;
- обмеження сфери сертифікації за певними процесами;
- призупинення сертифікації на період виконання оператором ПМД коригувальних дій;

коригувальних дій;

- скасування сертифікації.

3.7 В разі, якщо під час моніторингу виявлені факти критичної невідповідності, ОС ЦПМД тимчасово припиняє діяльність оператора ПМД на відповідній робочій ділянці та призупиняє сертифікацію оператора ПМД (дію сертифікаційної угоди) на період проведення оператором ПМД коригувальних дій.

В разі невиконання оператором ПМД коригувальних дій або їх неефективності сертифікація скасовується.

4 СКАРГИ ТА АПЕЛЯЦІЇ³

4.1 Заявник, який не погоджується з рішенням ОС ЦПМД щодо результатів робіт з сертифікації процесів ПМД за подаю ним заявкою, щодо результатів моніторингу, щодо призупинення або скасування сертифікації, має право подати апеляцію з клопотанням щодо перегляду такого рішення.

4.2 Заявникові надане право подавати до ОС ЦПМД скарги на дії ОС або його персоналу під час проведення робіт з сертифікації, включаючи сертифікацію, моніторинг, ресертифікацію.

4.3 Апеляції подаються на адресу ОС ЦПМД у письмовому вигляді. Термін подачі апеляцій не повинен перевищувати одного місяця від дня одержання заявником відповідного рішення.

Скарги можуть бути подані як у письмовій так і в усній формі.

4.4 Апелянт має право у будь-який час до прийняття рішення за апеляцією відкликати її. В цьому разі розгляд апеляції припиняється. Розгляд питання, порушеного у апеляції, що була відкликана, вдруге не проводиться.

4.5 ОС ЦПМД повідомляє заявника у письмовому вигляді:

- про отримання скарги/апеляції;
- про призначення апеляції до розгляду;
- про результати розгляду скарги / апеляції.

³ Опису процесу опрацювання скарг та апеляцій надається публічної доступності шляхом розміщення на веб-сайті ЦПМД

Додаток А
(обов'язковий)
Схеми сертифікації процесів протимінної діяльності

Функції з оцінки відповідності в межах схеми сертифікації	Операції з оцінки відповідності в межах функцій	Схема сертифікації	
		Повна (при первинній сертифікації процесів ПМД)	Скорочена (при ресертифікації процесів ПМД)
I Вибірання	Приймання та розгляд заявки Ідентифікація заявника, процесів, вимог Прийняття рішення та планування оцінювання	проводиться	проводиться
II Визначення	Аналізування наданої інформації та документації	проводиться	проводиться
	Оцінка виконання оператором ПМД процесів ПМД на місці	проводиться	може не проводитись за рішенням ООВ з урахуванням результатів моніторингу
III Аналізування	Дослідження доказів відповідності, отриманих на етапі визначення	проводиться	проводиться
IV Прийняття рішення за результатами сертифікації	Надання, підтвердження, розширення, обмеження, призупинення, скасування сертифікації	проводиться	проводиться
V Підтвердження відповідності	Видача сертифіката відповідності Надання права використання сертифіката відповідності	проводиться	проводиться
VI Моніторинг	Оцінювання виконання оператором процесів ПМД	не рідше, ніж 1 раз на рік	не рідше, ніж 1 раз на рік
Термін дії сертифіката відповідності		до 3 років	до 5 років